

Az újgenerációs prepress...

A CMP-ALAPÚ PREPRESS, AZ ÚJGENERÁCIÓS MÉDIA ÉS A TARTALOMKEZELŐ/
TARTALOMSZOLGÁLTATÓ TECHNOLÓGIÁK

Eiler Emil

Mottó: Izgalmas világunkban csak egy dolog, ami állandó: az örökös változás!

A prepress jelentősége nő, mert a nyomda-termék és a gyártófolyamat tervezésétől kezdve a megrendelés teljesítésig bezárólag ennek a feladata a minőségi és nyereséges munka feltételeinek a biztosítása. Ugyanakkor a prepress fokozódó térvesztése is világjelenség! Cikkünkben elemezzük az okokat. Kivonatossá tekintést adunk drupa 2008 kiállítók prepress-vonatkozású közleményeiből. Vizsgáljuk a prepress fejlődési trendjeit: az újgenerációs média, a keresztmédia (CMP) alapú prepress, a multimédiás tartalomszolgáltatás technológiáit és terminológiáit.

A PREPRESS-TECHNOLÓGIÁK FEJLŐDÉSÉT MEGHATÁROZÓ GLOBÁLIS TENDENCIÁK

A globalizálódó világ, a fokozatosan romló világgazdasági körülmények és a műszaki fejlődés soha nem tapasztalt felgyorsulása, a digitalizáció, újabban pedig az elektronizáció irányába történt eltolódása miatt a tartalomszolgáltató iparok (benne a nyomdaipar is), már hosszabb ideje, korábban elképzelhetetlen kihívásokkal kénytelenek szembesülni. Hatásukra minden – szinte alig követhető módon és gyorsasággal – változik! Többségük, a megszokottól alapvetően eltérő digitális terméktervező/nyomatás-előkészítő, nyomtató, kiadó és terjesztő tevékenységet, marketing- és piaci stratégiát követel meg. Ezért ezek – közvetlenül vagy áttételesen – mind meghatározói a prepress-technológiák megújulásának is, a következők szerint:

♦ A kép- és szövegfeldolgozás -technológiában a változás már 1966 tájékán megkezdődött. Akkor indult el egy olyan folyamat, amely a digitális, automatikus folyamatirányító (*Workflow*) megoldások kifejlesztéséhez és

a számítógép alapú nyomólemezes előállítás-hoz vezetett. A CtP-berendezések száma, a kezdeti bizonytalankodást követően, 1974 után globálisan rohamosan megnőtt, a filmfeldolgozó berendezések száma pedig csökkent. A változás azóta is tovább folytatódik.

- ♦ A nyomdaipar számára (is) korábban elképzelhetetlen tulajdonságokkal rendelkező alap- és segédanyagokat fejlesztettek ki [elektronikus festék/akár ezerszer is újrafelhasználható elektronikus/digitális papír (Magyar Grafika, 2008/1.), a nanotermékek (Magyar Grafika, 2005/2.) és az ún. *intelligens anyagok*, hogy csak a legfrissebbeket említsük].
- ♦ Iparunkban is felgyorsult a gyártótevékenység egészére kiterjedő, digitális workflow-alapú automatizálás.
- ♦ A nyomdaipar fejlődése a komputerintegrált gyártás, az adatkommunikáció és a digitális hálózati rendszerek üzemeltetése irányába tolódott el. A nyomdai és kiadói terület közötti határvonal fokozatosan elmosódik.
- ♦ A termék- és gyártástervezés, a nyomdaipari eredeti előállítása, feldolgozása: a *digitális prepress* (nevezhetjük akár „elektronikus/digitális gyártás előkészítés”-nek) ma már régen nem a való világban, hanem a számítógép virtuális közegében történik. Megjelentek, és fokozatosan túlsúlyba kerülnek olyan ún. „*intelligens tárgyak*”, amelyekben a számítógép beágyazott cél-hardverként van jelen.
- ♦ Az új célkitűzéseknek, a tartalomkezelési/tartalomszolgáltatási feladatoknak megfelelő, új típusú hardver-, szoftver- és workflow-eszközök kifejlesztése és használata, szinte észrevétlenül és magától értetődően, már mindennapos feladattá vált.
- ♦ Terjed a *hibridizáció*: a nyomdatermékek egyidejűleg többféle nyomtatóeljárással és hibrid nyomtatórendszerrel történő előállítása. Mivel ezek együtt és azonos feladat megvalósításán dolgoznak, megszűnik a nyomtatóeljárások közötti rivalizálás.

- ◆ Változnak a *felhasználói igények* is. Tovább csökken a nyomdaipar jólétét, gazdaságosságát biztosító példányszám. A nyomtatásra fordított idő gyakran rövidebb a beigazítási időnél.
  - ◆ Átalakul a nyomdaipari termékszerkezet is. Egyes – az interneten olcsón vagy ingyen elérhető – nyomtatott termékcsoportok (pl. könyv, újság,) iránti kereslet jelentősen csökken. Csökkenő tendenciát mutat a nyomtatott reklám iránti igény is.
  - ◆ A példányszámcsökkenés szükségszerűen teremtette meg a *kívánság szerinti nyomtatás (Print On Demand, POD)* lehetőségét is.
  - ◆ A magas színvonalon elektronizálódott/komputervezérelt tett nyomdaipar számára már nem jelent problémát a változóadat-nyomtatás (*Variable Information Print, VIP/Variable Data Print: VDP*) sem. Így akár minden egyes nyomtatvány különbözhet/különbözik a többitől.
  - ◆ A korábban még bizonytalankodó *média-konvergencia* (a keresztmédia-technológia, a keresztmédia-kiadás – *Cross Media Publishing, CMP*) hosszú vajúds után végre magára talált, és ma már meghatározó eleme lett a nyomdaipari technológia fejlesztéseknek. Újabban kiemelten a prepress-technológiákénak.
  - ◆ A rohamosan fejlődő multimédiás tartalomszolgáltató eljárásoknak köszönhetően a kereskedelmi nyomdatermékek megrendelői ma már nem kizárólag a kézbesített (*direkt mail, DM*) nyomtatott katalógusra, szórólapokra, hanem *egyre több adathordozó médiát alkalmazó marketingstratégiára támaszkodhatnak*. Tovább csökkentve a nyomtatott termékek iránti igényeket.
  - ◆ Ugyancsak a médiakonvergencia látványos fejlődésének az eredményeként egy *újgenerációs média (New/Next Generation Media)* kezd uralni a terepet. Megteremtődött a lehetősége annak, hogy az eddig egymástól függetlennek tekintett tartalomszolgáltató eljárások és gyártóeszközök egyetlen közös kiindulási virtuális eredeti (az ún. *előmédia, PreMedia*) alapján végezhesék az integrált multimédiás tartalomszolgáltató tevékenységüket, eddig soha nem volt új típusú termékképzések megjelenését biztosítva. A „melléktermék” egy új műszaki megoldás – az *újgenerációs prepress-technológia*, amely alapjaiban változtatja meg
- a *prepress*-ről eddig alkotott elképzeléseket, tartalomszolgáltató eljárásainkat és eszközeinket! A nyomdaipar jövőjét is meghatározó fejlesztések ma mind ebbe az irányba hatnak!
- ◆ *Változik a nyomda fogalma*, amely a média-technológia gyökeres átalakulása hatására már nem kétdimenziós, mozdulatlan és hangtalan, művészi kivitelű, kép- és szövegnyomatokat előállító üzem lehet, hanem (más *reál* és *on-line* tartalomszolgáltatókhoz hasonlóan!) a szemünk láttára alakulhat át *multimédiás tartalomgyárrá, tartalomszolgáltató ipari üzemmé, vállalatná!* Sőt tartalomszolgáltató iparrá!
  - ◆ *Változik a nyomtatás, a nyomatkép és a nyomtat fogalma is*: egyre több az olyan digitális/elektronikus nyomtató (nyomtató?!) eljárás, amely nem igényli a nyomóforma-használatot, a nyomóerő-kifejtést, a nyomathordozó-alappal történő érintkezést, sőt az elektronikus festék, az elektronikus/önradírozó digitális papír esetében ma már nyomógépre és nyomófestékre sincs szükség! (Magyar Grafika, 2008/1. szám.) Akkor az ilyen miért nyomda? Az ilyen típusú képhordozó rétegekben létrehozott elektronikus kép- és szöveginformációt már aligha nevezhetjük jogosan *nyomatképnek, nyomatnak*, gyártásuk, előállításuk számítógépes előkészítését pedig nyomtatás-előkészítő, azaz „*prepress*” technológiai műveletnek!
  - ◆ Talán nem mindenki figyel oda kellően! A rádiófrekvenciás (RFID) címke már egy olyan, *valódi multimédiás termék*, amely nem pusztán nyomtatvány, hanem egyben rádiósugárforrás, interaktív adó-vevő készülék is, amely képes megfigyelni a saját környezetét, és jelentést tenni vagy intézkedések kiváltását kezdeményezni! A nyomdagéptermi eljárásokkal előállítható mikroelektronikai elemek, eszközök és termékek nyomtatott vonalai (a hagyományos képjellemzőkön kívül), a hagyományos nyomatoktól eltérően, mérhető villamos jellemzőkkel is rendelkeznek. Ilyenek például a nyomtatott képelemek térbeli (magassági!) vastagsága, villamos polaritása, vezetőképessége, ellenállása, a nyomtatott kondenzátorok kapacitása stb. Hasonló vagy még bonyolultabb a helyzet az *újgenerációs média*, a 2D/3D, álló- és/vagy mozgóképet, hangos (audió) + dia-, film- vagy videoszolgál-

tatást nyújtó nyomataival, valamint az ún. *nyomatott funkcionális mikroelektronikai* termékekkel kapcsolatban is. Nyilvánvaló, hogy az ilyen „nyomatok” eredetijének a létrehozása és a termékek előállításának minőségbiztosítása a maiaktól eltérő szoftver- és hardvereszközöket, *prepress-technológiákat* és új típusú szakmai ismeretanyagot (változó szaktudást!) igényel.

- ◆ Végül pedig: a globális tendenciák között szerepel több olyan kutatási, fejlesztési célkitűzés is, mint a papírfelhasználás csökkentése, a cellulózmentes/műanyag alapú vagy anorganikus összetételű papír használata, (erdőkímélési célból). Továbbá az energiaköltség, a környezetszennyező vegyszerfelhasználás, a szennyezőanyag-kibocsátás és az élőmunka-ráfordítás csökkentése, az előkészítő és gyártófolyamatok *teljes körű* automatizálása. Ezek a változások a *prepress-eljárás eszközeit, módszereit és jövőjét is meghatározzák!*

PREPRESS-TECHNOLÓGIAI ALAPTÍPUSOK A DRUPA 2008 IDŐSZAKÁBAN

Iparunkban ma a *hagyományos* (analóg), a *digitális* – növekvő mértékben – a *multimédiás* nyomtatás-előkészítő (prepress) technológiai megoldások vannak alkalmazásban.

- ◆ **A hagyományos (analóg) prepress** (*Conventional Prepress*). A nyolcvanas évek folyamán még a nyomtatás-előkészítés hagyományos sötétkamrás, átvilágító asztalos megoldásait, a formakészítéshez szükséges, a nagy formátumú kamerával előállított másolófilmeket is alkalmazták. Az említett eljárások technológiai folyamatait – összehasonlításképpen – az *1. ábra* foglalja össze. Ezen az analóg eljárás technológiai folyamata a *bal oldalon* látható, ezért ezzel nem foglalkozunk részletesebben. A hagyományos prepress-eljárás végleges kihalását lassító tényezők: a korábban beszerzett – nem digitális rendszerű – nyomógépek, az elhatározás/tőke hiányában megmaradó technikai adottságok, továbbá a még megrendelői birtokban lévő archív filmek feldolgozására és az analóg proofok készítésére irányuló igények.

- ◆ **A digitális prepress** (*Digital Prepress*). Az analóg megoldást már a nyolcvanas évek végétől a számítógéppel segített (*Computer Aided*) technika kezdte el kiszorítani. Mára a prepress-eljárások terén a digitális technika vált szinte az

egyedül meghatározóvá. Az már az alkalmazása elején egyértelművé vált, hogy a *digitális technológia* (*1. ábra, jobb oldal*) az analógnál olcsóbb, hatékonyabb, megbízhatóbb. Ezért a szükséges hardver- és szoftvereszközök használatának és az idő közben szabványossá vált, *PDF-alapú folyamatvezérlő (workflow)*, majd később a *PDF/X (PDF for eXchange)* alkalmazásának az ütemében megindult a gyártófolyamatok széles körű digitalizálása (és automatizálása) is.

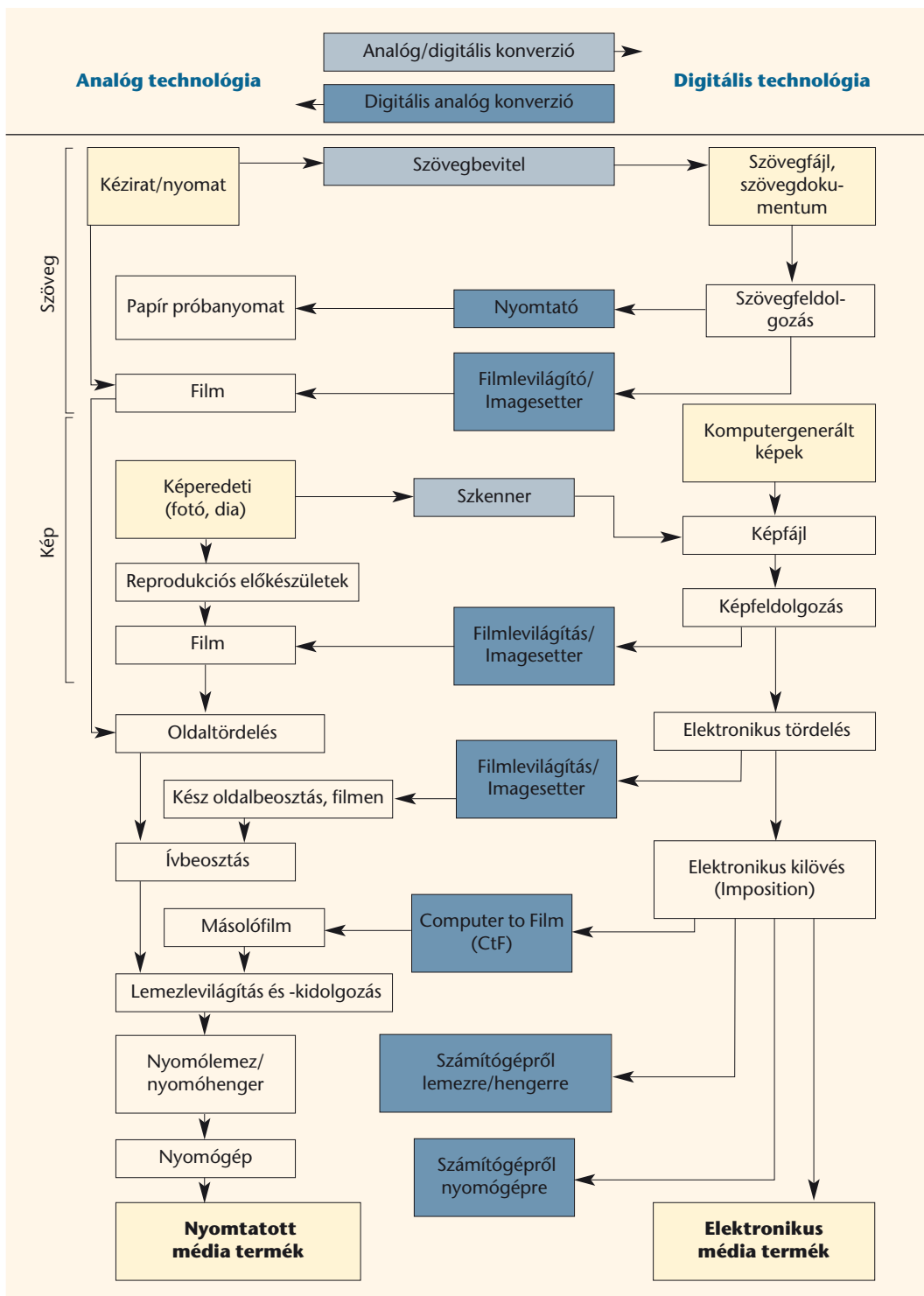
A digitális prepress-eljárást jellemző főbb hardver-/szoftvereszközök: a nagy felbontású digitális fájlok, a hagyományos eljárással megvalósíthatatlan retusálási, képmánipulációs, effekt- és színkorrekciós lehetőségek, a *profi layout* készítése, az *oldalleíró nyelvek* használata, a *PostScript*, a nagy felbontású lézeres képalkotó (*Imaging*) eszközök, a digitális film- és lemezlevilágítók (*Imagesetter/Platesetter*) és a rácsképprocesszorok (*RIP*). Az eljárásra jellemző még az eredetiek szükség szerinti digitalizálása, a szöveg, a grafikai elemek és a képfeldolgozás, beleértve a színkezelést, a prepress-proofok készítését is. Továbbá a *PDF, TIFF, JPEG PDX* stb. fájlformátumok, az *Adobe Illustrator*, az *InDesign*, a *Photoshop*, *PostScript*, *UCR*, a különféle workflow-megoldások (*Workflow Solutions*), az ezekkel összefüggő adatok megfelelő fájlformátumban történő tárolása és a gyártási információk nyomólemezeire vagy közvetlenül a nyomógépre juttatása. (Bővebben lásd ezen cikk 22. oldalán, a szoftvereszközök internetes elérhetőségi lehetőségeit összefoglaló utolsó bekezdésben.)

A digitális prepress-eljárásnak számos, eltérő értelmezésű definíciójával is találkozhatunk. Ennek oka, hogy a prepress alapvetően egy termék-, technológiai-eljárás- és gyártóeszközfüggő kivitelezési megoldások halmaza. Minden eljáráshoz, terméktípushoz, előállítási eszközhöz és körülményhez eltérő prepress-megoldások és -eszközök (hardver, szoftver) alkalmazása az optimális. *Minden célra bármikor és maradéktalanul megfelelő prepress-technológia tehát nem létezik.*

A MŰSZAKI, GAZDASÁGI ÉS GLOBALIZÁCIÓS VÁLTOZÁSOK HATÁSAI A PREPRESS-TECHNOLÓGIÁKRA

A nyomdaiparban bekövetkező műszaki, technológiai, alap- és segédanyag-típus-változás, a szaporodó idegen nyelvű kifejezésekkel nehezítve,

1. ábra. Analóg és digitális prepress-technológiák (Összehasonlító ábra)

a gyakorló szakember számára szinte már alig követhető! A legtöbb és legmarkánsabb változás éppen a prepress terén tapasztalható. Mivel a terméktervezéstől a megrendelésteljesítésig bezárólag (szemléletesen: a „faltól falig”; más megfogalmazásban angolul: *end-to-end-solutions/end-to-end-implementations*) terjedő és ható digitális gyártás-előkészítés („*digitális prepress*”) jelentősége egyre fokozódik, a fejlődés a prepress-t sem kíméli! Egyre határozottabban körvonalazódik a ma ismert és alkalmazott technológiáinak a háttérbe szorítása, ami – például – az ún. *prepress-iparág* látványos elsorvadása formájában is megnyilvánul. Az okok elemzésével, a várható következmények felmérésével sok közlemény foglalkozik. Több országban már nem létezik prepress-szolgáltatást nyújtó vállalkozás, mert nincs rá szükség. Drasztikusan csökken a prepress-típusú gyártás-előkészítő tevékenységgel foglalkoztatottak száma is.

Az okok:

A nyomdaipari gyártás hármas *prepress–press–postpress* felosztása a bevezetőben részletezett okok hatására megváltozó körülmények között egyre kevésbé állja meg a helyét.

A terméktervezés és a gyártás megalapozása (mondhatjuk úgy is, hogy „a digitális gyártás-előkészítés”) a számítógépből, virtuális térben történik, az automatikus folyamatirányító rendszereknek köszönhetően olyan formában, hogy *minden ott és akkor előre* legyen meghatározva.

A gyártás maga pedig dinamikus folyamat, olyan valószínűségi változókkal, amelyeket egy a valósidejű folyamatoktól térben és időben távol lévő prepress szolgáltatóipari vállalkozó nem érzékelhet előre, tehát előre nem mindig dönthet helyesen, és nem is vállalhat érte felelősséget! Ezek többsége ún. *helyben megoldandó (In Situ)* prepress-feladat!

A szakirodalomban ezzel teljesen ellentétes törekvéssel is találkozhatunk: Eszerint: „Az előmédia létrehozása és jóváhagyása a jövőben legyen a megrendelő feladata. A tartalomszolgáltató részére köteles legyen olyan anyagot leadni, amely minden további beavatkozás nélkül alkalmas a tartalomszolgáltatásra (a kivitelezésre, pl. a nyomtatás megkezdésére). Egyes szoftverfejlesztő vállalatok szerint ez nem is olyan értelmetlen és megvalósíthatatlan törekvés!”

A MEGÚJULÓ PREPRESS

Médiakonvergencia, az újgenerációs média és a multimédiás tartalom-szolgáltatás

A tartalomszolgáltató ipari fejlesztések egyik fontos célkitűzése, hogy a hatékonyság növelésével az egyre kisebb példányszámokhoz (nyomtatási időhöz) viszonyított mai relatíve hosszú beigazítási idő (és vele együtt minden előkészítésre fordított idő is) drasztikusan csökkenjen.

A trendkutató szervezetek szerint, 2015 tájkára a mai manuális tevékenységből következő, nagy hibakockázatokkal járó, lassú és költséges élőmunka-ráfordítást *az elektronikus média, a teljesen automatizált multimédiás digitális prepress-rendszerek és a nagy átviteli sebességű ISDN hálózati rendszerek* csökkentik majd elhanyagolható mértékűre.

A *nyomtatott média szolgáltató ipar* gyártó-folyamatainak megszokott hármas logikai tagozódása: a nyomtatás-előkészítés (*prepress*), a nyomtatás (*press*) és az utóműveletek (*postpress*). A fejlődés trendjei alapján ezt a 2. ábrán vázolt CMP alapú logikai rendezőelv és az újgenerációs médiatechnológia váltja majd fel.

2. ábra. Az CMP alapú újgenerációs médiatechnológia

0. Őseredeti (Origo)

Gondolatok leírt, rajzolt, festett, fényképezett vagy nyomtatott formái, a való vagy virtuális világ eseményei, kitalált vagy élőlények, tárgyak, események, hangok és mozgások.

1. Médiatartalom-kialakítás (Content Creation/Generation)

2. Előmédia (PreMedia) létrehozása

A multimédiás eljárások közös digitális eredetijének a létrehozása és archiválása.

3. Tartalomkezelés (Content Management)

Az előmédia alkalmassá tétele a multimédiás tartalomszolgáltatásra, valós vagy on-line hozzáférésre, felhasználásra.

4. Tartalomszolgáltatás (Content Provision)

Multimédiás hozzáférés-biztosítás, valós vagy on-line kiadás, műsorszórás, közzététel vagy egyéb terjesztés.

Részletesebben:

- ◆ **Előmédia (PreMedia) előállítás.** A digitálizált tartalom (a több médiát átölelő, közös virtuális eredeti) létrehozása.
- ◆ **Digitális tartalomkezelés.** A számítógépben tárolt digitális előmédia alkalmassá tétele a multimédiás tartalomszolgáltatásra.
- ◆ **Multimédia tartalomszolgáltatás.** Céltól és médiatípustól függően egyedi vagy párhuzamos értékesítés: közzététel, szélessávú kommunikációs távközlési hálózatra, nyomtatóra/nyomógépre/elektronikuspapír-/festékrétegre, digitális könyvtartalmakat őrző elektronikus kiadói szervermemóriába irányítás, műsorszórásra, archiválásra és/vagy későbbi kívánás szerinti (POD) elektronikus kiadásra bocsátás, a kapcsolódó szerviztevékenységekkel együtt.

A drupa 2008 üzenete az, hogy „A dinamikus fejlődési folyamat a digitalizáció ipari bevezetésével nem állt meg, hanem éppen akkor kezdődött! A grafikai, a távközlési és az informatikai technológiák konvergenciája ma már a nyomdaiparban is napi valóság: a médiatechnológiák integrációs folyamatának, a keresztmédiá-technológia napi alkalmazásának a kortársai vagyunk!”

A drupa 2008 látogatói és a kiállítás gazdag kínálatát gondosan tanulmányozó olvasók már most szembesülhettek a felsorolt változások kézzelfogható eredményeivel. Meggyőződhetnek róla, hogy a korábban kézműves szakmánk a szemünk láttára vált egy magas színvonalon elektronizált, digitalizált és automatizált, komputerintegrált, nyomtatott tartalomszolgáltató iparrá! Ezért is szükséges megértenünk a változások lényegét, és alkalmaznunk a velük összefüggő új fogalmakat!

A – nem teljes körű – felsorolás bevezető az újgenerációs média, a keresztmédiá (CMP) alapú prepress és a multimédiás tartalomszolgáltatás világába. A fogalmak ábécérendbe sorolása helyett ezért választottuk az egymáshoz tartalmilag közel állás, a szócikkek szinte egymásból következőse szerinti rendezésvet.

Mi először lapunk 2005/2. számában a *digitális Európa* című cikk „A több médiát átölelő tartalomkezelés (Keresztmédiá-kiadás)” című alfejezetében számoltunk be az Európai Unió éppen akkor indított kutatási témájáról. A szó-

tárbeli fogalmakkal ma már egyre gyakrabban találkozhatunk a fejlesztő és a beszállító cégek közleményeiben is.

AZ ÚJGENERÁCIÓS MÉDIA ÉS A CMP-ALAPÚ PREPRESS ALAPFOGALMAI Nem a holnapról, hanem a máról van szó!

Média (Media)

1. Adathordozó (Data Carrier) adattároló közeg. Adat és/vagy információ rögzítésére alkalmas bármely anyag vagy sugárzóenergia, eszköz, elektronikus papír/e-festékréteg, optikai, mágneses vagy lézerezékeny réteg, szilárd digitális adattároló közeg.
2. Információterjesztő hálózat, termék: könyv, újság, TV, CD, DVD, rádióműsor, internet vagy más adatátviteli hálózat.

Multimédia (Multimedia)

1. Írott, nyomtatott szöveg, 2D/3D fotó, grafika, álló- és/vagy mozgókép, videó, animáció, hang kombinált alkalmazására szolgáló szoftver vagy információhordozó közeg (mint például az elektronikus festékréteg, elektronikus papír stb.). A számítógépes világban a *hipermédia* része, amely a rögzített elemek szövegbeli böngészésének, visszakeresésének a lehetőségét biztosító ún. hiperszöveggel (*hypertext*) kombinálja.
2. Többféle médiát érintő, a látható vagy rejtett 2D/3D, álló- vagy mozgóképet, szöveget, hangot, diát (filmet), tévé-, rádió- és videoműsort, CD-/DVD-/MP3-/MP4-tartalmakat kombináltan integráló információforrás, *mediahordozó*. Ilyenek kezelésére, tárolására, *On Demand – OD (kívánságalapú)* átvitelére, megjelenítésére, továbbadására, terjesztésére, vevő/felhasználó részére valós vagy on-line hozzáférés biztosítására alkalmas eszköz/eljárás.

Médiakonvergencia (Media Convergence)

Az eddig különállóként kezelt tartalomkezelő és tartalomszolgáltató médiatechnológiák közeledési és egyesülési (integrációs) folyamata. Hatására az új médiatartalom-kezelő rendszerek által előállított médiafolyamok és médiaállományok (fájl) egyaránt illeszkednek a vezetékessé, a vezeték nélküli infokommunikációs hálózatokhoz, a digitális tároló, nyomtató- és feldolgozó rendszerekhez. Alkalmazásával új médiatechnológiai eljárások együtt fejlődve valószínűleg meg eddig soha nem létező, új típusú termékeket, tartalmakat és tartalomszolgáltatásokat.

Keresztmédia-kiadás

(*Cross Media Publishing, CMP*)

Keresztmédia-eljárást alkalmazó kiadói tevékenység. A digitális *előeredeti* (*PreMedia*) felhasználásával, a valós, virtuális, láthatatlan, kódolt, rejtett, álló, két- vagy háromdimenziós (2D, 3D), kép-, szöveg-, grafika-, szükség esetén mozgás- és hang- (audio) információk integrálásával párhuzamos tartalomszolgáltatás (kiadás, megjelenítés, terjesztés) lehetőségét biztosító tevékenység.

Előmédia (*PreMedia*)

Multimédiás tartalomkezelő és tartalomszolgáltató technológiai eljárások *közös digitális eredetije*. Például egy termékreklám, az ugyanazon adatbázisból kinyert premédia felhasználásával, az adott média méret- és alakkövetelményeinek megfelelően, a világ bármely pontján – akár egyidejűleg is – megjelenhet valamely adathordozón, TV, mobiltelefon-diszpléj/számítógép monitorán, nyomtatón/digitális nyomógépen, elektronikus papíron/festékrétegben, katalógusban, újságban, magazinban, szórólapon, plakáton, rádióban, filmen, videón vagy fényképfelvétel vagy más hálózatokon és így tovább.

Újgenerációs Média

(*New/Next Generation Media*)

Tartalomszolgáltatásra használható, multimédiás megoldásokat integráló adat- és információhordozó.

Újgenerációs Prepress (*New Generation Prepress*)

A multimédiás tartalomszolgáltató eljárások *közös előeredetijének* (a premédiának) tartalomszolgáltatásra előkészítését végző résztechnológiák/tevékenységek összessége.

Tartalom (*Content*)

Az emberi érzékelés céljára felkínálható multimédiás adatok összessége. (Álló/mozgó, 2D/3D szöveg, kép, hang, grafika, film, video és ezek kombinációiból létrehozott digitális állomány.)

Tartalomkezelés (*Content Management*)

Az emberi munkafolyamatok gépi támogatottsága, ami az adatkezelést és az információmenedzsmentet foglalja magában. Műveletei: a tartalom előállítása, tárolása, keresése, feltárása, megjelenítése, elemzése, szerkesztése, terjesztése és archiválása, a színkezelést is beleértve.

Tartalomszolgáltató iparág

(*Content Provider Industry*)

A multimédiás tartalomkezelést és tartalomszolgáltatást végző iparágak, köztük a nyomdaipar is.

Multimédiás tartalomkezelő rendszer

(*Content Management System, CMS*).

Multimédiás információk közös eredetijének (az előmédia) létrehozására, kezelésére, tárolására, visszakeresésére, fejlesztésére, valós/on-line megjelenítésére/közreadására, terjesztésére alkalmas szoftverrendszer.

Fontos megjegyezni, hogy olvasóink az utóbbi időben már – a nyomdaipar meghatározó beszállítóinak a sajtóközleményeiben is – gyakran találkozhatnak a fenti fogalmak többségével.

A PREPRESS AZ INTERNETEN

PREPRESS-TÁRGYÚ SZAKKÖNYVEK

Az *IntertechPira* szakkiadó könyvajánlataiból (www.intertech.pira.co.uk)

Prepress technológiai fejlesztések (*Developments in Prepress Technology*). Főbb fejezetei: Minőségbiztosítás. Automatizálás. Kollaborációs workflow-k. Adatbázis-alapú gyártás. Management Információs Rendszer (MIS), Preflight. Színkezelés és képfeldolgozás. CMP, Megszemélyesített nyomatok. JDF. (\$280.25)

Az *Amazon* (www.amazon.com) könyvajánlataiból

A digitális prepress alapjai (*Digital Prepress Primer*). Átdolgozott, bővített kiadás. (\$40.00)

Handbook of Print Media. Nyomdaipari technológiák és gyártási módszerek. Springer Verlag Berlin (www.springer.de)

Océ Digital Printing. Profi bevezetés a digitális technológiába és nyomtatásba. (www.oce.com) A témakört részletesen elemző szakszótárak a *Peter Colling Publishing* kiadótól (lásd a www.pcp.co.uk honlapon):

A multimédia szótára (*Dictionary of Multimedia*)

A nyomtatás és a kiadás szótára (*Dictionary of Printing & Publishing*)

Az információtechnológia szótára (*Dictionary of Information Technology*)

SZEMELVÉNYEK

DRUPA 2008 KIÁLLÍTÓK PUBLIKÁCIÓIBÓL

AGFA

(www.agfa.com)

A drupán felvonultatott Agfa termékújdonságok főként a szélesnyomtatók, a géptermi fogyóanyagok piacát, a termál nyomólemezeket

(pl. *Azura T*), a vegyianyag-használat nélküli (*chemistry free*) nyomólemezzel dolgozó és a megkezelés, a minőségi szintetikus papír (*Synaps*) alkalmazását, az újságnyomtatás és a díszlépekkel összefüggő témaköröket érintik.

A workflow-szoftver szakterület főbb termékei – beleértve a prepress vonatkozásúakat is: (pl. *Azura V* digitális lemezt, lilalézeres levilágítás céljára) – a következők:

- ◆ *Agfa Apogee Suite* a termelőtevékenység egészét (a prepresstől a különböző menedzsmentfeladatokon át egészen a nyomtatásig bezárólag) átfogó workflow-megoldás, amely minden feldolgozásra váró tartalom (*Media Content*) integrálására szolgáló szoftvercsomag. A drupa Innovációs parkjában már bemutatják az *Apogee Media* tartalomintegráló és -kezelő szoftvercsomagot, és egy *Apogee Suite modul*-t is.
- ◆ A tartalomkialakítás (*Content Creation*), a nyomtatott és web tartalomkezelési feladatok megoldására szolgálnak az *Apogee Publish*, az *Apogee Portal*, *Apogee Prepress* és az *Apogee Color* szoftvermegoldások, tartalomtervezők, -kialakítók, a tartalomtulajdonosok (*Content Owners*), -kezelők és -szolgáltató menedzserek és koordinátorok (*Product Coordinators*) céljára kifejlesztve. Ezek mindennemű tartalom (előmédiaié, próbanyomaté, példányszámnyomaté stb.) integrálására képesek. (Bővebbet az Agfa-weboldal *Agfa surprises with drupa line-up* linkjén.)

ALWAN COLOR EXPERTISE

(www.alwancolor.com)

Az 1997-ben alapított francia kiállító a színkezelés témakörére szakosodott, és világszerte elismert eredményeket ér el a színkezelési eljárások szabványosítása terén. A drupán az Innovációs parkban mutatta be új termékeit, köztük az *Alwan CMYK Optimizer* elnevezésű – *DeviceLink* technológiaalapú –, színminőség-biztosítás rendeltetésű, színkezelési szoftverüket is. Honlapjukon több közlemény olvasható, köztük négy esettanulmány (*Case Study*), amelyekben több felhasználó részletesen beszámol az üzemi alkalmazás (vegyesnyomtatvány-gyártás, naptár- és csomagolóanyagnyomtatás) során szerzett tapasztalatairól.

Más színkezelő termékekkel végzett elemző összehasonlítást is olvashatunk a közleményeikben.

Az alkalmazása során tapasztalt előnyök:

- ◆ kompatibilitás a különféle nyomtatóeljárásokkal;
- ◆ színvisszaadási előnyök – stabil, probléma mentes nyomtatási folyamat, a színkezelés után készült proof és a nyomatkép kitűnő egyezősége;
- ◆ harminc százalék körüli festékköltség-megtakarítás.

A cég további termékújdonságai:

- ◆ A *CMYK Optimizer PrePress tartalomkezelő szoftver*, amelyet kiadóvállalatok, művészeti tárgyú termékeket és reklámnyomatokat gyártók nyomtatás-előkészítési céljaira fejlesztettek ki. Használata előnyös a kisebb ívnyomó üzemek részére is. A vele létrehozott CMYK fájlok megfelelnek az ICC-szabványok és az ECI ICC-profilok előírásainak. A PDF-fájlok kielégítik a vonatkozó ISO szabványelőírásokat, és illeszkednek a PDF/X1a és PDF/X3 fájlokhoz is.
- ◆ A prepress-változaton kívül kifejlesztették ennek a *Photo-* és a *Press*-verzióit is.
- ◆ Az *Alwan LinkProfiler* profilkészítő szoftver és a *LinkProfiler Print* pedig bonyolult és igényes ICC DeviceLink profilok készítésére alkalmas.
- ◆ Az *Alwan Color Pursuit* szoftverük a színvisszaadás várható eredményének az előrejelzésére szolgál.

ATLANTIC ZEISER GmbH

(www.atlanticzeiser.com)

A megszemélyesített nyomtatvány, a biztonsági nyomatok és a kódnymtatás terén eljáró német cég egy *Cardline Versa* elnevezésű, rendkívül egyszerűen kezelhető, címkék, ajándékkártyák, kaparós kártyák és egyéb lottófelék kód- és változóadat-nyomtatási, megszemélyesítési megoldásával jelent meg a drupán. Az egy- vagy kétoldali nyomtatás a tetszőleges méretű és alakú hordozóalapon 360 dpi felbontást biztosító, vízszintes vagy függőleges betáplálású, modulrendszerű, Atlantic Zeiser gyártmányú festékszóró berendezéssel történik. A nyomathordozó egyaránt lehet szilárd vagy hajlékony (például fólia) is. A nyomtatórendszerhez szkennerek és kamera is tartozik. A megoldás előnyei: kifogástalan nyomatkép, ózonmentes nyomtatás, alacsony hőenergia-fogyasztás.

BASYSPRINT

(www.basysprint.com)

A kiállító, amely a *Punch Graphix Intl. nv.* cég tagja, az UV-CtP-eljárás, a hagyományos UV-nyomólemezek digitális megvilágítási eljárásának a szabadalombirtokosa. A kiállító a környezetbarát, teljesen automatizált, 1 bájtos TIFF interfésszel ellátott, nyolcoldalal, négyféle (maximálisan 940 × 1150 mm) méretű lemez levilágítására alkalmas, *basysPrint UV-Setter 848* típusú berendezésének egy példányát a magyarországi *Uniprint* vállalat részére értékesítette. A tapasztalat szerint az UV-levilágító alkalmazása 25-30 százalékkal csökkenti a gyártási önköltséget, és egyszerűsíti a prepress-feladatok megoldását.

Felhívjuk olvasóink figyelmét egy, a cég honlapjáról letölthető cikkre, amelynek a címe: Kilenc olyan dolog, amit az UV-CtP-vel kapcsolatban tudni szeretnél volna, de soha nem merted megkérdezni. (*Nine things you always wanted to know about UV-CtP.*)

BUHRS

(www.buhrs.com)

A több mint százéves cég a belövés (inzertálás), csomagolástechnika, borítékolás és postázástechnika területére szakosodott. A drupán bemutatott termékek közül kettőt érdemes kiemelni.

- ♦ Az egyik a *BB700* elnevezésű termék, amely a világ jelenleg leggyorsabb, teljesen automatizált, intelligens vezérlésű borítékoló és belövő rendszere. Maximális teljesítménye: óránként 16 000 db C6-B4 formátumú, maximálisan 15 mm vastag melléklet belövése. Kezelőpanelje érintőképernyős.

Berakó/belövő műve vákuumos és frikciós (dörzshengeres) megoldású. A belöendő melléklet lehet szilárd és hajlékony is. A berendezés záróműve által kezelt boríték kellő védelmet nyújt a belőtt mellékletnek, ami lehet újság, magazin, dokumentum, brosúra stb. Eddig 4500 darabot értékesítettek belőle.

- ♦ A másik termékük a *Buhrs 3000 Poly Wrapping Line* elnevezésű csomagoló gépsor, amely óránként akár 15 000 darab termék papírba vagy műanyagba történő csomagolására képes. Termékeik garanciaidejét épp mostanában jelentősen meghosszabbították, mert lényegesen javult a termékeik minősége, megbízhatósága, és korszerűsítették a kar-

bantartó hálózatukat is. Az Air Business vállalat a Buhrs-termékek továbbfejlesztéséhez 250 000 angol fonttal járult hozzá.

COMPOSE SYSTEMS LIMITED

(www.compose.co.uk)

Az 1987-ben alapított angol vállalat profiljába a prepress workflow és a digitális színesproof-készítési megoldások (*Proofing Solutions*) tartoznak. A cégnek Hong Kongban, Kínában és Észak-Amerikában is vannak alvállalatai. Korábbi ismert és bevált termékei: az *Express WorkFlow* rendszerek, a *NewsFlow*, a *PDF Imposition* és a *StarProof*.

A drupán ezúttal a *Compose Express WorkFlow* továbbfejlesztett, JDF-kiterjesztésű változatát is bemutatták. Előnye a hibalehetőségek jelentős csökkentése a prepress-technológiai fázisokban és a festékvályúcsavarok működése során.

Másik új termékük a *Compose PressMax*, amely egy innovatív CMYK színvisztaadás-optimalizáló, integrált, festékezésjavító workflow. Jelentősen csökkenti a festékfelhasználást, a gyártási hulladék-veszteségeket, és garantálja a proof és gépnymtatás azonosságát.

A *FlexFlow* flexónyomatási és csomagolástechnikai területen alkalmazható workflow. Új kifejlesztésű, amely olyan speciális csomagolástechnikai rendeltetésű modulokat tartalmaz, mint a *BoxPro* hibrid rácsrabontó megoldás, amely nagyfokú változtatási szabadságot biztosít a felhasználónak a különböző típusú munkák tetszés szerinti konfigurálásához. Ugyanez a *BoxPro* az úgynevezett *BoxPro Viewer* kiegészítő eszköz segítségével könnyen kezelhető doboz- és címke-tervező eszközként is használható, mert a tervezés során elképzelt megoldás a készülék képernyőjén háromdimenziós változatban jelenik meg, hozzásegítve a felhasználót az optimális megoldás kiválasztásához.

A cég *Star Proof-Flexo* elnevezésű proofkészítési megoldása a pontvesztés és pontnövekedés megelőzésére egyaránt alkalmas eszköz.

A kiállító a drupán bemutatta az *Express NewsFlow* elnevezésű tartalomkezelő workflow megoldását is, amelyet újságnymtatási célokra fejlesztettek ki. Ez a V2-es verzió az újság- és magazinkiadás előkészítési folyamatában komplett oldalbeosztás-tervezésre is felhasználható. Tetszőleges oldalméreteket, oldalbeosztásokat,

elképzelések helyességét lehet vele kipróbálni és ellenőrizni, még a termelő szakaszban is, mivel az eszköz valósídejű műveletek elvégzésére is alkalmas.

A *Compose Plate Controller* egy nyomólemezzel layout készítő szoftver, amely úgy a PDF, mint az 1 bájtos rácsfájlok (*RIP Files*) esetében alkalmazható, beleértve az ismétlődős feladatok megoldását. Jól használható a kör- és a háromszög alakú címkék nyomtatása során előforduló problémák megoldására is.

Az *Express Manager* egy új, JDF 1.3 alapú workflow, munkafeladatok hálózatos megoldása céljára.

ELPICAL SOFTWARE BV

(www.elpical.com)

Az 1997-ben létesült holland cég digitális képfeldolgozó szoftverek és automatikus workflow-megoldások fejlesztésére szakosodott. Az Elpical-termékek jellemzője, hogy a képrögzítést és -módosításokat, a PDF-fájlba történő beágyazás előtt, minden esetben csak egy gondos elemzés után végzik el. Ezzel teszik garantálhatóvá az elvárt minőséget! Korábban ilyen megoldás kivitelezése elképzelhetetlen volt. Az Elpical több vállalattal licencszerződéseket kötött, többek között az Océval is.

Az Elpical a drupa Innovációs parkjában bemutatott újdonságait – köztük a kiadói feladatok megoldásához, magazinok, újságok és katalógusok digitális nyomtatása céljaira szolgáló új termékeit – egy „A következő generáció” című sajtóközleményében ismertette, az alábbiak szerint:

A *Claro előmédia (Claro PreMedia)* 5. verziószámú, képminőség-optimalizáló, különféle szinterek közötti átjárás biztosítására hivatott terméke már a nyomdai kivitelezésnek a *digitális prepress* fázisában képes biztosítani az egyedi vagy a PDF-be ágyazott képek magas színvonalú minőségét. Ezenkívül korábban nem ismert új automatizálási lehetőségeket is biztosít. Az XMP-re mentett fájljainak a prepress-fázisban történő feldolgozása bárki számára könnyű feladat.

Másik – ugyancsak a *Claro előmédia* bázisra alapozott – szín- és fájlkonverziós rendeltetésű újdonsága a *Claro Single*, egy szerverbázisú, automatikus képfeldolgozó és színminőség-javító eszköz. Nagyon hasonlít az Enfocus gyártmányú, *SWITCH* nevű megoldására. Ipari fotóstú-

diók, fotólaboratóriumok, kereskedelmi nyomtatással foglalkozó üzemek digitális prepress feladatainak megoldására kifejlesztett szoftvertermék.

ENFOCUS

(www.enfocus.com)

A cég *PitStop Professional 08* terméke lényegében egy olyan szabványmegoldás a grafikai, kiadói és profi nyomdász területen tevékenykedő szakemberek részére, amellyel a digitális adatállományok reprodukálását megelőző – angolul *preflight*-nak nevezett – ellenőrzése végezhető annak tisztázása céljából, hogy a feldolgozás alatt álló, éppen szerkesztett és fix szöveg-, illetve PDF-képállományfájlok kielégítik-e a technológiai, illetve megrendelői igényeket. Segítségével az állomány ellenőrzésén kívül editálást és korrigálást is végezhetünk. Ezen a területen a PitStop – szabványként is elismert – legújabb verziója: a *PitStop Professional V 0.8* jelent meg az idei drupán.

A legismertebb PDF-workflow-gyártók is alkalmazzák ezt az Enfocus-technológiát. Más, hasonló célú termékek meg sem közelítik ennek a teljesen automatizált PDF preflight szoftvernek a kínálatát.

A szóban forgó verzió a korábbiakhoz képest a következő új lehetőségeket kínálja:

- ◆ új, felhasználóbarát interfész,
- ◆ szerveralapú feldolgozás,
- ◆ a PDF/X4 közötti együttműködési készség,
- ◆ különféle fonttípusok közötti navigálás és átjárás,
- ◆ könnyű PDF profiladaptáció,
- ◆ sok új, exportálható és importálható hot-folder,
- ◆ a PitStop Professional 08 konfigurálásnak a segítségével a *PDF megtekintése és a fájlbeállítások párbeszéd*doboz igénybevétele.

Az Enfocus honlapján – térítésmentesen – teljes terjedelemben megtekinthetőek a tanúsítvánnyal ellátott PDF-specifikációk (*Enfocus Certified PDF Specifications*) is. Az új Pitstop Professional 08 angol nyelvű változata azonnal kapható.

Korlátozott ideig működőképes (demo) próbaletöltését a www.enfocus.com honlapról lehet elvégezni.

EPSON

(www.epson.com)

A drupa 2008 egy új világra, a termelésorientált, nagyformátumú, csúcsmínőséget biztosító, szerződéses távproofkészítésre is alkalmas, festéksugaras kereskedelmi nyomtatók és csomagolóanyag-gyártó nyomtatók világába engedett betekintést. Abba, amelybe az Epson is belépett, és amellel új termékek, valamint új technológiai eljárások bemutatásával lepte meg a vásárlátogatókat.

A cég új, díjnyertes, *Epson Stylus Pro GS 6000* típusú, felhasználóbarát nyomtatója az elsők között említendő! Környezetbarát (*eco-solvent*) oldószerrel, *Epson UltraChrome* festékekkel dolgozik, amelyek alkalmasak az *inkjet Micro Piezo* nyomtatófejekkel történő szórásra. A szórt csepp térfogata 3,7 picoliter, a vele elérhető maximális felbontás 1440 × 1440 dpi. A nyomtató 102,4 cm formátumú, nyolcszínű, egyaránt alkalmas bel- és kültéri, környezetálló nyomatok előállítására. Patronjai 950 ml térfogatúak. Beszerzési ára 29,995 € + áfa.

A drupán bemutatott még a cég *MicroPrint TFP* szórófejekkel működő következő generációs, címke- és csomagolóanyag-nyomtatás céljára kifejlesztett gép változatát és a legújabb, 11 színnyomású, változtatható nyomatméretű, *Stylus Pro 7900*, illetve *9900* márkájú nyomógépmodell-változatokat is. Bővebbet az Epson honlapján.

EskoArtwork

(www.esko.com)

A csomagolóanyag-nyomtatás, a rendszerintegrálás, a kereskedelmi nyomtatás, a profi színvonalú kiadói tevékenység részére innovatív megoldásokat kifejlesztő rendszerintegrátor és globális ellátó EskoArtwork ezúttal is gazdag választékkal jelent meg a drupán.

A cég www.esko.com weboldalának *Prepress* linkjein valós problémák hasznos megoldási lehetőségeiről olvashatunk, az alábbiak szerint:

Ha a csomagolóanyag vagy kereskedelmi nyomtatás előkészítése során az egy íven lévő egységek kilövését (*imposition*), a rajta lévő ismétlődések rendjének vagy a színmezők illeszkedésének a meghatározását nem végezzük el korrekt módon, akkor nagy bajba kerülhetünk.

Ma az ipar számára az *EskoSoftware Suit 7* programcsomag, az automatikus hardverfelismerő/konfiguráló *Adobe Illustrator* (a professzionális

plug-in-ekkel) és a *PackEdge pre-production editor* gyártásmegelőző editáló jelenti a legjobb lehetőséget a digitális adatállományok reprodukálást megelőző ellenőrzésére (*preflighting*), a nyomatmező-illeszkedés (*trapping*) tisztázására. Segítségükkel vizsgálható az is, hogy a szöveg-, illetve képállomány kielégíti-e a technológia, továbbá a megrendelő igényeit.

Az *EskoArtwork* számítógéppel támogatott CAD tervező szoftvercsomagja, a gyártásmegelőző ellenőrzés és mintavételi eszköze jelenti a biztos támpontot a megrendelők számára is.

A *BackStage* egy olyan termelésnyomtatásnövelő eszköz, amely a példányszámnymatok közötti minőségazonosságot – a későbbi munkaismétléskor is – biztosítani tudja. Javítja a kommunikációkészséget a grafikus és nem grafikus rendszerekkel, drasztikusan csökkentve a hibalehetőségeket.

Az *Esko WebCenter* – a cég webes eszköze – kitűnő központi kommunikációs eszköz a gyártó és megrendelő viszonylatában.

Felhívjuk olvasóink figyelmét *Vincze István Nyomdakész a nyomdakész?* című, a lapunk 74. oldalán olvasható cikkére is, amely élvezetes stílusban tárgyalja a feldolgozásra váró tartalom nyomdaérettiségevel kapcsolatos aktuális problémákat.

FFEI

(www.ffei.co.uk)

Az FFEI főként a kereskedelmi nyomtatás céljára szolgáló CTP-berendezések tervezéséről, forgalmazásáról ismert. A drupán ezúttal az új, *Emblaze Digital Varnisher* inkjet nyomtatórendszerű, digitális lakkozó termékével is bemutatkozott.

A gép főbb jellemzői:

- ◆ nagy teljesítményű, változóadat-nyomtatás elven működő, lakkozásra is alkalmas, változtatható szórófejmagasságú, inkjet nyomtató,
- ◆ maximális teljesítménye óránként 9000 A4 méretű ív,
- ◆ egyazon lakk alkalmazása esetén is változtatható fényességű, illetve matt nyomatfelület, a dombornyomtatás lehetőségével,
- ◆ szórási szélessége 555 mm (8 szórófejszélesség),
- ◆ előmédia (*PreMedia*) alapú workflow-megoldása: Fujifilm XMF.

HEIDELBERG

(www.heidelberg.com)

A Heidelberg – a világra csomagolótechnikai kutató-fejlesztő vállalataival összefogva – hosszasan kereste a lehetőséget olyan workflow-megoldások kifejlesztésére, amelyek hatékonyan alkalmazhatóak a címke és a karton csomagolóanyag nyomtatása terén. Ennek eredményeképpen – elsőként – a legutóbbi drupán jelenhetett meg egy teljesen integrált, csomagolótechnikai rendeltetésű olyan *end-to-end* típusú, *Job Definition Format (JDF)* alapú workflow-termékkel, amely a prepress-től a postpress-ig bezárólag képes felügyelni, uralni az egész gyártó folyamatot.

A *Prinect Packaging Workflow* a gyártandó terméknek és a gyártási körülményeknek egyaránt megfelelő módon, flexibilisen konfigurálható, a megrendelő-, illetve felhasználó-specifikus igények kielégítésére. Előnye, hogy – ha a körülmények úgy kívánják – egyidejűleg képes csomagolótechnikai + kereskedelmi nyomtatási feladatok megoldására.

A menedzsment, a prepress-célú tartalomkezelés, a nyomtatás és az azt követő befejező, utóműveletek egyazon gyártásvezérlő, felügyelő workflow keretében történő integrálása a csomagolóanyag-nyomtatók számára jól áttekinthető körülmények között képes biztosítani a magas minőségi színvonalú és egyben jövedelmező termelővékenységet.

Különleges előnye, hogy jelentősen csökkenti a beigazításra fordítandó időt (!), és megtakarításokat ér el a nyomtatás és termékbefejezés terén is az idő-, a gyártásihulladék-, a selejtvesztés csökkentése révén, továbbá azáltal, hogy kiküszöböli a párhuzamos adatbevitel szükségességét.

A modulfelépítésű workflow-rendszer hosszú távra biztosítja a megtakarítások lehetőségét.

A *Prinect Workflow* felügyelete alatt a *Supra-setter* család CTP-generációjának az *Intelligens Dióda-rendszerű* tagjai, az integrált lemezlyukasztó rendszer (74/105), a termállézer-alapú nyomólemez-előállítás, az intelligens lemezkezelő (*Smart Plate Handling*) rendszer, valamint a *Supra-setter 145, 162 és 190* sorozat tagjai együttesen, ideálisan nagy prepress-célú tervezési, előkészítési és kivitelezési szabadságot (flexibilitást) teremtenek. Továbbá minőségjavító és gazdaságosságfokozó intézkedések lehetőségét biztosítja a nyomtatás-előkészí-

tés, a címke- és csomagolóanyag-nyomtatás egész területén, még a tekercsnyomtatók esetében is.

KODAK

(www.kodak.com)

A cég preferált új kutatási-fejlesztési területei: minőségbiztosító, profitnövelő célú workflow-/szoftvertermékek; virtuális proofkészítés; a profitnövelő keresztmédia és multimédia alapú prepress-/nyomtatóeljárások (köztük kiemelten az elektrofotografikus, a flexó- és ofseteljárás); a kereskedelmi, a címke- és csomagolóanyag-nyomtatás, a kiadás és az adatnyomtatás (*data printing*).

A Kodak kiemelkedő workflow-/szoftvertermékei:

- ◆ *EMS Business Software*: üzletmenet-kezelő/javitó szoftver;
- ◆ *PRINERGY workflow*-rendszer;
- ◆ *MATCHPRINT* virtuális proofkészítő;
- ◆ *KODAK INSITE*, prepress portálrendszer;
- ◆ az új *COLORFLOW* szoftver, amely a különféle színkezelő hardverekben biztosítja a színállandóságot az eredetkészítéstől az egész gyártófolyamat során (bővebben a <http://graphics.kodak.com/go/color> weboldalon);
- ◆ egy új *Web-to-Print* rendeltetésű szoftver, amely a hálózatos nyomtatás során hivatott biztosítani a kétoldalú együttműködés és interaktív kommunikáció eredményességét, lerövidítve a termék piacra juttatási idejét;
- ◆ a flexó nyomóforma-készítés minőségét biztosító és a termelővékenységjavító *KODAK FLEXCELL NX Digital Flexographic System*.

KÖNIG UND BAUER (KBA)

(www.kba.com)

Albert Bolza Schünemann úr, aki már három alkalommal töltötte be a drupa vezérigazgatói tisztét, a szakkiállítás alkalmával rendezett sajtókonferenciáján az alapjaiban megváltozott nyomdaiparral kapcsolatban kijelentette:

„A mostani drupa üzenete az, hogy a nyomtatott tartalomszolgáltató – print média/nyomtatott média gyártó – iparágunk számára a technológiai fejlődés a túlélés egyetlen lehetősége! Vissza kell szerezni a régi önbizalmunkat, és az utóbbi időben alaposan megváltozott – tehát már adott – új situációkban újra meg kell fogalmaznunk a világban betöltendő saját sze-

repünket! Nyomatott kommunikáció nélkül nem létezik modern, ipari társadalom! Most erre kell gondolni, és erre kell fordítanunk az energiánkat!”

Bolza úr szerint: „A KBA sikereinek a fő oka az, hogy mindig képes volt *szembe úszni az árral!* Ahhoz nagy bátorságra volt szükség, hogy merjen, tudjon váltani, hogy teljesen új koncepció szerint fejlesszen, fejlődjön tovább. Ahogy a plakáton olvasható: *Nép és a nyomtatás együtt a fejlődésért!*

A KBA – a világ legrégebbi nyomógépgyártó vállalata – ezúttal is a legszélesebb eljárás- és termékválasztékkal képviseltette magát a nemzetközi szakkiállításán! Néhány jellemző példa: anilox-alapú festékezőmód; vízbázisú, klímabarát nyomdafestékek; az újságnyomatás automatizálása és szabványosítása a *Cortina* típusú nyomógépükkel; a hibridizáció, a nyomtatást követő intelligens utóműveletek (*print finishing, postpress*) terén; természetesen mindez a nyomtatás-előkészítéstől (a prepress-től) elkezdve.

Új piacok nyíltak: olyanok, mint pl. a biztonsági nyomtatásé, a dekoratív fémmnyomatásé, az UV-nyomtatásé és a legújabb típusú nyomtatott elektronikus média termékeké. Fel kell venni a kesztyűt, és tenni tovább a dolgunkat!”

A nyomtatás-előkészítés (*a digitális prepress*) terén említésre méltó eredmény: *a beigazítási világverseny győztese a KBA Rapida 106*, hogy csak néhány példát említsünk a sok közül.

KONICA MINOLTA

(www.konicaminolta.com/graphic/products/)

A cég fontosabb prepress-célú új terméke a képkötés (*Imaging*) területén a *Digital Consensus Pro (DCP)*. Tökéletes digitális-workflow megoldás szerződéses proof (*Contract Proof*) készítésére, amely kompatibilis a különféle színkezelő eljárásokkal és a nyomtatás során előforduló változatos körülményekkel. Tartozéka olyan színnyomó papír, amely garantálja a tökéletes árnyalatos kép színvisszaadását. A pontfedettségeket variálni engedi, ha arra van szükség. Lehetőséget ad speciális (*Spot Color*) színek alkalmazására. Teljesítménye óránként maximálisan 15 db A1 méretű vagy 120 db A4 formátumú nyomatívet. Beszerezhető B2, A1, A2 és A3 formátumokban is, ezzel jelentősen csökkenthető a papírvesztéség!

LENTICULAR

(www.dplenticular.com)

Az írországi – *DPLenticular* elnevezésű – cég az olyan nyomtatványok előállítás-technológiájának fejlesztésére szakosodott, amely függőleges elhelyezésű hengerlencse struktúrájával álló vagy mozgó (animációs) háromdimenziós képeket, illetve a szemlélési iránytól függően változó, különböző, de csak kétdimenziós képeket állít elő. A térbeli és/vagy mozgáseffektus alapja a polimeralapú műanyag lemezre préselt, ún. *hengerlencse*-struktúra, amely alatt függőleges orientációjú csíkokra bontott részképek vannak elhelyezve. Ez a magyarázata annak, hogy a két szem, ugyanazon felületen, a szemlélési iránytól függően láthat eltérő és/vagy mozgó képeket.

A lencseszerű (lenticuláris) nyomatok új piaci lehetőséget jelentenek a nyomdaipar számára. Főbb felhasználási területeik: üdvözlőlapok, képeslapok, címkék és csomagolóanyagok, promóciós nyomtatványok, játékok, kitűzők, postai kézbesítésű (*Direct Mail, DM*) reklámok gyártása. Nyomatásuk célszerűen UV-technológiával történhet. A kész nyomatra laminálással illeszti fel a képbontó/képegyesítő, hengerrács-felületű műanyag fóliát, de léteznek olyan műszaki megoldások is, amelyek a nyomatképet közvetlenül a fólia hátoldalára juttatják fel nyomtatással. Előállítás céljára alkalmas az elektronikuspapír vagy -festék is. Ha a *nagy felbontású elektronikus nyomtatás mozgóképinformáció tartalmú, akkor sztereó-, televíziószerű mozgóképet közvetítő média jön létre*. Egyes 3D TV-eljárások működési alapelve hasonló.

A 3D képkötés (*Stereo Imaging, Animation Imaging*) legegyszerűbb módja a prepress-fázisban az, ha az információtartalmat erre a célra gyártott képbontó digitális kamerával rögzítik. Ellenkező esetben a sztereó részképek montírozása és nyomdai úton történő felvitele a lencserácsos fóliára sok hibalehetőséggel terhelt és lassú feladat. Az alkalmazó részére a megvásárolt technológia mindig tartalmazza a *lenticuláris prepress* és a nyomtatási feladatok leírását is. A drupán a nagyformátumú lencserácsos 3D nyomtatóeljárást is bemutatják.

A technológia és a gyártáshoz szükséges anyagok értékesítésével a *DPLenticular* cég foglalkozik, amelynek hamarosan megváltozik a neve! A lencserácsos eljárás és a vele összefüggő prepress-teendők jelenleginél részletesebb

ismertetése itt és most szabadalmi és piaci érdekeket sérthetne! Olvasóink a cég fenti honlapján az egyéb részleteket is megtalálhatják.

Szerkesztőségi megjegyzésünk: Ennek és többi hasonló háromdimenziós eljárásnak az elméletét és gyártástechnológiáit lapunk 1997-ben és 1998-ban egy cikksorozat keretében – összesen hat egymást követő számban – részletesen ismertette.

MANROLAND AG

(www.manroland.com)

A drupán nagy sikerrel mutatták be a manroland egyik kereskedelmi partnere (a svájci *Limmatdruck/Zeiler*) által készített *A dobozgyártó* című filmet, amely a folyamatos JDF-alapú workflow csomagolóanyag-nyomatási célú alkalmazásának a hatásaival foglalkozott. A filmben egy olyan gyártófolyamat példáját dolgozták fel, amely során az *EskoArtwork (prepress)* és a *Bobst (stancolás, kivágás)* játszotta a főszerepet.

A filmbeli vizsgálatok végső konklúziója az volt, hogy egy gyártófolyamat kimutathatóan hatékonyabb és gazdaságosabb tud lenni, ha egy automatikus szoftverellenőrzés/-vezérlés folyamatos befolyása alatt áll. Hasonló volt a következtetés az automatikus *printnet Press-Manager* folyamatos ellenőrzése alatt álló nyomógép esetében is. Amint a nyomógép megkapja a megrendelésben rögzített gyártási paramétereket, automatikusan a nyomtatásra felkészülés (*prepress*) állapotába jut. A *printnet* a *prepress*-nek ebben a fázisában haladéktalanul definiálja az optimális festékellátás követelményeit, ennek megfelelően állítja be a festékezőmű csavarjait. Ezt követően a színkezelő program kijelzi a *Color Management* monitorokon a termékre vonatkozó ún. *Állandó minőség (Consistent Quality)* mérőszámait, és a *ROLAND Inline-inspector* kamerái pedig a megfigyelésükkel biztosítják a hibamentes nyomtatás feltételeit. Minőségbiztosítás szempontjából óriási előnye van a megszakítás nélküli nyomtatásnak, a változás nélküli gépsebességnek. A lemezcsere teljesen automatikus. A nyomtatminőségért és teljesítményért felelő gépkezelőnek csak annyi a feladata, hogy a gyártórendszer ellenőrző paneljén figyelemmel kísérje a folyamatosan mért értékek alapján vezérelt, szabályozott gyártófolyamatokat.

A manroland honlapján a *printnet at drupa* című cikket elolvastva, részletes tájékoztatást

kaphatunk a *hálózatos és teljesen automatizált gyártásról* is, amelyet a *ClosedLoop PECOM* zárthurkú vezérlés segítségével az ott leírt módon valósíthatunk meg.

A *ProcessPilot* a gyártófolyamat minden pillanatában ellenőrzi a folyamatok szabvány-szerűségét, és szükség szerinti mértékben végzi el az automatizálás finomkorrekcióit.

A beigazítási idők rövidítéséért az *Integration Pilot* felel. A kívánt (előírt) színminőség biztosítása a (*manroland Color Management*) színkezelés feladata.

És a nyomógép ellenőrző paneljébe beépített *PressProof TC* (amelynek az utolsó két betűje a *valódi, élethű színek* kifejezés rövidítése) azért felel, hogy a nyomtatással megvalósított színek folyamatos finom korrekciója, minden kézi beavatkozás nélkül, teljesen automatikusan valósuljon meg.

Nos, így néz ki egy megfelelően végrehajtott, *manroland prepress* műveletek eredményeképpen lezajló minőségi és gazdaságos nyomtatás.

PRESS-SENSE

(www.press-sense.com)

A 2001-ben alapított *Press-Sense* vállalat hamarosan piacvezetővé nőtte ki magát a *nyomdaipari üzleti folyamatok automatizálása (Business Flow Automation)* célú fejlesztések terén. Az elmúlt néhány év alatt – az ún. információs forradalom felgyorsult folyamatai által mindenütt, így a nyomdaiparban is – korábban elképzelhetetlen változások következnek be. Amelyeket máris a legjobban érzünk, azok a következők: változóadat-nyomtatás, a rohamosan csökkenő példányszámok miatt, a kívánság szerinti nyomtatás (POD); a *perszonalizált* (megszemélyesített) tartalomszolgáltatás (*Personalized Content Service*). A korábban gyártó nyomdász *tartalomszolgáltatóvá* változott. E területeken van leginkább és leghamarabb szükség az *Üzleti Folyamatok Automatizálására*. Ennek az alapelve rendkívül egyszerű: kreatív, hatékony termelést és (!) megfelelő árszerkezetet kell kialakítani.

Az ún. *prepress-érzékeny (Prepress-Sense)* termékek esetében ez konkrétan a következő:

◆ Olyan, ún. skálázható (a mindenkori igényeknek megfelelően átméretezhető, alakítható) megoldásokat kell meghonosítani, amelyek elősegítik a növekedést.

◆ Nyitott szerkezetűvé (*Open Architecture*) kell tenni a termelőrendszerünket, amely alkalmas a kritikus környezeti hatások kivédésére. Képes ellátni a feladatát, képes alkalmazkodni a termelő-, ellenőrző-, minőségbiztosító és szolgáltató folyamatokhoz, az alacsony példányszámok és a változó megrendelői igények hatására módosult termékszerkezet mellett is. Továbbá képes akár a megrendelt munkák ezreit is párhuzamosan, hibamentesen és valósidejűen kezelni. Akkor is, ha a tevékenységünk területe „diverzifikált”, azaz egymástól távol lévő, szétszórt egységekből épül fel.

A Press-Sense például Észak-Amerika, Csendes-Óceánia, Ázsia területén és az európai kontinensen összesen 1400 *On-Demand* típusú szolgáltatóhelyet üzemeltet. Ehhez az eszközei: az *iWay*, amely *webszolgáltató Print On Demand workflow* és a *Press-sense iWay; Press-sense Manager* és *Press-sense Omnium* elemekből álló, a megrendelőhöz, megrendeléshez, *prepress-/print- és postpress-feladathoz, szituációhoz* alkalmazkodni képes menedzsmentmegoldás. Részletesebben lásd a www.press-sense.com honlap *NEWS RELEASE* linkjein.

PRESSTEK

(www.presstek.com; www.presstek.hu)

A magas színvonalú digitális leképező rendszerek és a vegyszerhasználat nélküli DI- és CtP-technológiák fejlesztésének globális piacvezető vállalata 500 szabadalommal rendelkezik, és már húsz éve a fejlett nyomtatási technológiák képviselője a nyomdaiparban. Mint minden korábbi drupán, most is sikeresen vonultatta fel legújabb fejlesztéseinek eredményeit. Világszerte, és a hazai nyomdászok előtt is, jól ismert. Akik olvassák lapunkat, a többi hazai szaklapot és a *Magyar Nyomdász* közleményeit, és akik részt vehettek a drupán, azok számára nem ismeretlen a cég fejlesztési stratégiája, a gazdag anyag- és eszköz kínálata. Felsorolásunk terjedelemtöröltek miatt sem lehet teljes körű.

◆ *Digitális nyomtatás-előkészítés, workflow- és szoftvereszközök (Prepress) terén* említésre méltó a negyedik generációs termál ablációs lézer képalkotási (*Imaging*) technika, amely támogatja a legfrissebb szabványok, a JDF, a tanúsítvánnyal ellátott PDF, a legújabb prepress-eszközök, a preflight-technika és az automatikus dokumentumkorrekciós eljárások

alkalmazását. Figyelemre méltó a cég *Momentum Pro* tanúsítvánnyal ellátott, PDF-eszközöket alkalmazó, teljesen integrált RIP/Workflow megoldása, amelyre a gyártó folyamat rendkívül magas szintű automatizáltsága a jellemező.

Nagyon jelentősek a cég vegyi kidolgozást nem igénylő, szerzői joggal levédett, titán-dioxid alapú nyomólemeztípusai is (*Chemistry Free on-Press Plate*).

◆ *CtP terén* is korszerű, környezetbarát eszközöket fejlesztettek ki, amelyekre a cég stratégiai törekvéseinek eredményeképpen három dolog: a *megbízhatóság, a megfizethetőség* és a *könnyű kezelésmód* a jellemező (*Vector TX52*, a *Dimension Excel* sorozat, a *Dimension 800* és az *Abdick Digital Platemaker*).

◆ *Nyomógépek és nyomtatás terén* például elég, ha emlékeztetünk a DI34-X és DI 52 típusú, négyzínnyomó szárazofszet gépeikre, amelyek ötvözik az ofszet- és a digitális technikát. Működtetésüket két számítógép felügyeli: az egyik maga a rácsképprocesszor (RIP), a másik olyan tároló-/vezérlőegység, amely a RIP által generált állományokat a képalkotó lézerek továbbítja.

Ezúttal a drupán a *Presstek 52DI Digital* és a *Presstek 34DI Digital* környezet- és felhasználóbarát gépeket vonultatta fel. (Műszaki adataikat az előző számunk részletesen tartalmazza.)

RICOH EUROPE

(www.rioh.eu)

A Ricoh első alkalommal vett részt ezen a nemzetközi szakvásáron. Fő célkitűzése olyan workflow-optimalizáló megoldások kifejlesztése és piacra juttatása, amelyek alkalmasak a meglévő workflow-eszközök működésének javítására (*Workflow Optimisation*). A cég nagyteljesítményű példányszámnyomtató berendezései könnyen integrálhatóak a nagy nyomóteljesítményű termelőrendszerekbe.

Ahhoz képest, hogy a drupán korábban még nem állított ki, most a 100 m² területű standján meglepően sok újdonsággal jelent meg, a következők szerint:

◆ *Ricoh Pro C900 és 900*. Nagy (percenként 90 nyomat) nyomtatóteljesítményű gépek, amelyek viszonylag vastag (300 g/négyzetméter-súlyú) nyomathordozó fogadására is alkalmasak. Ami a prepress-technológiát illeti,

a gépeik a legújabb Ricoh képfeldolgozó szoftverekkel és a *Fiery RIP* rácsképfeldolgozó egységgel vannak felszerelve. A géphez kapcsolódó (*Inline*) nyomat-továbbfeldolgozó (*Inline Finishing*) eszközök: a gyűrűs, a hideg vagy a hotmelt könyvkötés (*Perfect bindery*); a *Plockmatic* típusú brosúrakészítő és GBC lyukasztómű.

- ◆ *Ricoh Pro 906/Pro 110EX/Pro 1356EX*. Három többfunkciós, fekete-fehér példányszámszámnyomtató, a *Ricoh Pro* gépsorozat tagjai, beépített termelésvezérlő workflow-val, továbbá az EX sorozatba tartozó profi képkalkotási és feldolgozási lehetőségekkel. A CRD gépváltozatuk a *Print-for-Pay*, azaz az igénybe vett szolgáltatás szerint fizetésre kötelezett típus. A választható teljesítmények: percenként 90, 110, illetve 130 nyomat.
- ◆ *Ricoh Afficio MP 7140W*. Többfunkciós, fekete-fehér, duplex, fizető, percenként 184 db A1 formátumú standard, színes, illetve speciális színű festékkel, 2 x 250 db 182 x 210 és 914 x 3000 mm méretű nyomat befogadására alkalmas tálcával felszerelt, maximálisan 600 dpi felbontóképességű képeket nyomó gép.
- ◆ *Ricoh DDP 184*. Hasonló teljesítményű (percenként 184 kép). Kis helyigényű duplex nyomógép.
- ◆ *Ricoh Priport HQ9000 és DX 4640PD típusú nyomógépek*. Alacsony költségű, gyors nyomó-

gépek, óránként 120/135 db és havi 250000 ív teljesítménnyel. A felbontóképességük 600 dpi.

SCREEN

(www.screen.europe.com)

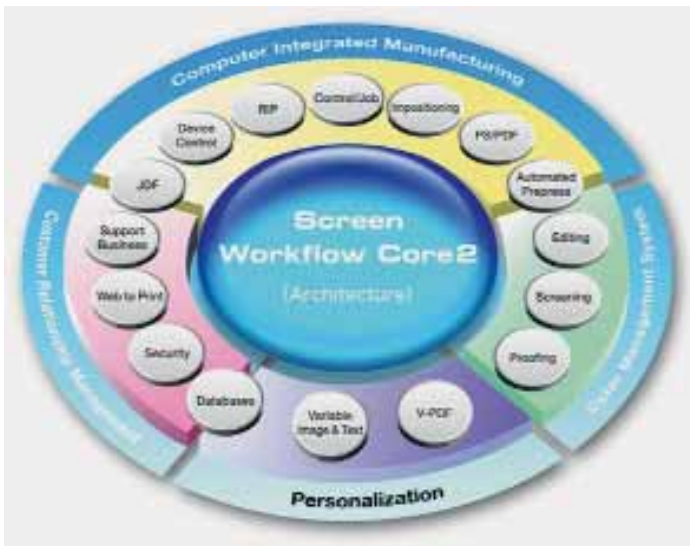
A *Screen* vállalat *média- és precíziós technológiák* témakörére szakosodott leányvállalata nemrég jelentette be, hogy egy új koncepción alapuló nyomdaipari workflow típusát fejlesztette ki.

Ezt új terméként, *EQUIOSNET* néven a drupán már be is bemutatták. Részletes leírása a www.proprint.com.au honlapon és egy a *Printweek* című lapban megjelent cikk pedig a www.printweek.com honlapján tekinthető meg. A termék részletes leírására itt természetesen nem vállalkozhatunk, de az alábbiakban ismertetjük a lényegét, és főképpen pedig az új termék felhasználási területeit:

- ◆ A következő generációs workflow integrálja a CtP és a digitális nyomtatási környezet információit, és alkalmas a változóadat-nyomtatási feladatok megoldására is. Az új változat lényegében a cégnek a nyomdászok által ismert, korábbi *Trueflownet CtP Workflow*-jára épül.

A B2-es formátumú *Screen Truepress Jet SX* digitális nyomógépéhez fűződő vezérlési feladatokat például már ezzel oldatják meg.

- ◆ Az új verzió óriási előnye, hogy más hibrid workflow-któl eltérően nehézség nélkül ké-

A *Screen EQUIOSNET workflow* kezelőfelülete:

- ◆ A kezelőtárcsa felső, Számítógép-integrált gyártás szektor billentyű-feliratok balról jobbra haladva: *JDF/Eszközvezérlés/Rácsképfeldolgozás/Ellenőrzés és munka/Kilövés/ PostScript/PDF/Automatikus prepress*.
- ◆ A jobb oldali Színkezelő rendszer felirátú szektor billentyűi: *Szerkesztés/Rácsrabontás/Próbanyomat-készítés*.
- ◆ A personalizáció felirátú alsó szektor billentyűi: *Változóadatkezelés/Szöveg és kép/V PDF*.
- ◆ A bal oldali, fogyasztói kapcsolatok kezelése felirátú szektor billentyűi: *Adatbázis/Biztonság/Nyomtatás az internetről/ Üzleti támogatás*.

pes a munkákat (nyomtatási feladatokat) az ofszet, illetve digitális rendszerek között navigáltatni.

- ◆ Az *EQUIOSNET* az első Adobe PDF Print Engine 2 (APPE 2)-t támogató olyan workflow, amely a PDF új verziójára jellemző „vegyes” (PDF/VT) nyomtatási feladatokkal is megbirkózik.

XAAR

(www.xaar.com; www.xaar.co.uk)

A cég főként a festéksugaras (*InkJet*) témakörbe sorolható újdonságokkal jelent meg a kiállításon.

Sikert aratott a változtatható csepptérfogatú („cseppméretű”) *Variable XaarDOT* megoldásával, amely meglepően finom és nyugodt tónusátmeneteket képes létrehozni.

Kereskedelmi nyomtatás előállítás céljára alkalmazható az innovatív, ún. „egy menetben szóró” (*Single Pass inkjet*) gépük.

Sokféle megoldású festékszórófej-változatot is bemutatnak. Közülük legalább hat díjat nyert a globális megmérettetés során. A legújabb Xaar 1001 típusú az *oldalszórású hibridfej (Hybrid Sid Shooter)* és a csepptérfogat-szabályozás új műszaki megoldása, a *TF-technológia*, ami minden eddiginél jobban szabályozott, egyenletes csepptérfogat-eloszlást valósít meg (Xaar 760 és a *XaarDot*, Xaar cseppméret-optimalizáló technológia).

Az *UV-rendszerű, síkágyas szélesnyomtató (Wide Format UV Flatbed Printer)*. 6 és 42 pikoliter (pl) közötti csepptérfogat közötti választás lehetőségét nyújtja. Cseppszóró-teljesítménye óránként maximálisan 410 m².

X-RITE + FUJIFILM

(www.xrite.com; www.fujifilm.com;
www.bauer.hu)

A *Fujifilm Corporation* és az *X-Rite Incorporated* vállalatok összefogtak, hogy olyan programcsomagot (*Suite*) fejlesszenek ki, amely egyaránt alkalmas a gyártás-előkészítés (*digitális prepress*) és a géptermi munkák során előforduló mérési, adatelemzési, szabályozási feladatok teljesítésére.

A kitűzött célt a fejlesztésben részt vevő felek a világ jelenleg leggyorsabb, az X-Rite gyártmányú *IntelliTrax*-nek, a *Taskero Univers* vállal-

kozás által kifejlesztett automatikus színmerést végző, szín szabályozó rendszerének a kombinálásával érték el.

A tartalomkezelés és tartalomszolgáltatás *prepress* fázisától a géptermi (*press*) folyamatok befejezéséig szükséges valósídják a mérési és nyomógépen belüli szabályozási és vezérlési feladatokat ellátó új szoftvercsomag alkalmazásának ipari bevezetésével, majd a piaci értékesítésével összefüggő feladatokat a Fujifilm és az X-Rite vállalta magára.

Az X-Rite által kifejlesztett és forgalmazott eszközök a megbízhatóságukkal és könnyű alkalmazhatóságukkal kivívták a széles körű elismertséget, ezért a technológiafejlesztő partnerrel – a Fujifilmmel – közös új vállalkozásnak megvan a realitása, közölte *Don Schroeder* úr, a Fujifilm szoftveralkalmazási csoport igazgatója.

A Taskero Universe és az X-Rite IntelliTrax automatizált színmérő rendszer sikeres összeházasítás eredményeképpen a drupán bemutatott ultragyors új szoftvercsomag már a nyár vége felé megjelenik a kereskedelemben.

Működése: a próbanyomat, illetve a példányszámnymaton lévő ellenőrző sík (*Color Bar*) színkezelés-megalapozó információtartalmának a szkennelés leolvasása után a programcsomag másodperceken belül (a mért értékeket az azokra vonatkozó kiértékeléssel együtt) szabályozást megalapozó beavatkozásokra vonatkozó adatokat szolgáltat a *Taskero Universe* weboldalnak.

Még egy információ: a *Fujifilm Workflow XMF* a Fujifilm és az Adobe által a kereskedelmi nyomtatvány előállítók számára közösen kifejlesztett, eredeti (natív) JDF alapú architektúrájú XMF előmedia-workflow megoldás (*Pre Media Workflow Solution*).

A grafikai prepress-technológia ISO szabványaiból

- ◆ ISO 10755. Digitális adatcsere
- ◆ ISO 10758. On-line adatátvitel elektronikus prepress-rendszerekből színes próbanyomó rendszerekbe
- ◆ ISO 12639. Képi fájlformátumok képfeldolgozási technológiákhoz
- ◆ ISO 12641. Színes mérőábrák, input-szkennerek kalibrálásához

MINDEN, AMIT A PREPRESS-RŐL MA FELTÉTLENÜL TUDNI ILLIK ...

Az újgenerációs média és a prepress az interneten

Magyar Gábor: **A médiák konvergenciája. Tartalomkezelés a médiakonvergenciában:** www.matud.iif.hu/07jul/13.html; **Szerver, keresztmédia célokra** (Server for Cross Media Publishing: www.ixiasoft.com/); **A prepress fejlődése** (Evolution of PrePress: www.flexpackmag.com), **Prepress-ipari trendek** (Prepress Industry Trends: www.centurypublishing.com/ArticlePrepressTrends.cfm); **A dizájn és a premédia konvergenciája** (The Convergence of Design & Pre-media. IPA Bulletin, 2008 március, www.ipa.org/knowledge/bulletin/trends.php); **Prepress technológiai folyamatok** (Prepress processes: <http://en.wikimedia.org/wiki/prepress>); **Prepress-technológiák és az előmédia.** (Premedia: prepress technology reports: www.graphicartsonline.com); **Adobe Mediaplayer Sajtóközlemény** (http://techline.hu/hirek/20071001_Adobe_Media_Player.aspx); **Prepress ipari cikkgyűjtemény és hírek** (www.designertoday.com/News/Pre

press.aspx); **Folyamatosan frissített Prepress Értelmező Szakszótár** (Glossary of PrepressTerms: www.tshore.com/Default.aspx?tabid=100); **Gyakran feltett prepress-kérdésekre adott válaszok** (Frequently Asked Questions about Prepress: www.hummingbirdprint.co.uk/faq.cfm/); **A prepress fokozatos térvesztése** (Ross Ellis, The shrinking world of prepress: www.pine.org/nepp/); **A prepress ipar hírei** (Prepress Industry News: www.designertoday.com/News/Prepress.aspx); **Prepress képfeldolgozás a grafikai iparban** (Prepress Picture Processing in the Graphic Arts Industry: <http://ieeexplore.ieee.org/Xplore/login.jsp?url=>); **A Prepress Fórum információi a prepress jövőjéről:** www.prepressforum.com/forum/general-prepress/386-future-prepress.html)

A Prepress Fórum szoftver- és workflow-információs linkjei: Mac OS X Links; Quark Xpress Links; Adobe InDesign Links; Adobe Illustrator Links; Adobe Photoshop Links; Prepress PDF Links; Desktop Publishing; Print On Demand; Prepress PDF Links; Desktop Publishing; Print On Demand. <http://software-robotics.com/graphic-design-prepress/viewtopic.php?p=8744>

MTESZ emlékérem kitüntetésben részesült Pesti Sándor és Kardosné Nagy Teréz

Az MTESZ Szövetségi Tanácsa MTESZ Díjban részesítette a Szövetség életében meghatározó szerepet betöltő azon személyiségeit, akiknek hosszú időn át végzett, áldozatkész társadalmi-szakmai munkája kiemelkedő módon járult hozzá az MTESZ és tagegyesületei eredményes tevékenységéhez, a szakmai tudományos élet fejlődéséhez. Ugyanakkor MTESZ emlékéremmel ismerte el a tagegyesületek kiemelkedő teljesítményt nyújtó képviselőit. A Papír- és Nyomdaipari Műszaki Egyesület dicsőségére Pesti Sándor ügyvezető és Kardosné Nagy Teréz vehette át a megtisztelő elismerést dr. Gordos

Gézától, az MTESZ elnökétől a Szövetség megalakulásának hatvanadik, gyémántjubiléumi ünnepi ülésén.

